

Watermanagementcentrum Nederland

Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW)

Droogtebericht

2 juni 2014 | Nummer 2014-8

Geen problemen, regionaal wel grote verschillen in neerslagtekort

In de afgelopen periode is er (lokaal) veel neerslag gevallen die in het oosten van ons land plaatselijk zelfs tot wateroverlast leidde. De situatie is daardoor nog verder verbeterd ten opzichte van het vorige droogtebericht. De afvoer van de Rijn is stabiel gebleven rond de 1800 m³/s. Dit is ruim boven het LCW-criterium van 1300 m³/s in juni. Ook de situatie in de regionale wateren en de grondwatersituatie is verder verbeterd. De situatie blijft hierdoor goed beheersbaar. Hoewel het gemiddelde neerslagtekort in Nederland laag is voor de tijd van het jaar, is er wel sprake van grote regionale verschillen. In sommige delen van Nederland, met name in de noordelijke helft, is zelfs sprake van een neerslagoverschot, terwijl in het zuiden van het land men nog te maken heeft met een neerslagtekort.

Komende dagen worden nog enkele buien verwacht, maar vanaf donderdag 5 juni lijkt de temperatuur te stijgen en de kans op neerslag af te nemen. Dit houdt naar verwachting aan tot ongeveer half juni. Voor de tweede helft van juni is de verwachting dat in de stroomgebieden van Rijn en Maas de temperatuur en de neerslag normaal zijn ten opzichte van de langjarige gemiddelden. De kans op droogteproblemen lijkt de komende twee weken dan ook niet waarschijnlijk.

Naar verwachting zal de afvoer van de Rijn de komende periode gaan dalen tot 1500 m³/s, maar blijft daarmee nog boven het LCW-criterium. De afvoer van de Maas bij St. Pieter is met 55 m³/s lager dan gemiddeld voor de tijd van het jaar en zal naar verwachting de komende periode schommelen tussen 40 en 100 m³/s. Het is dus niet waarschijnlijk dat de afvoer van de Maas onder het LCW-criterium (25 m³/s) zal komen. Ten aanzien van aanvoer van water vanuit de Rijn en Maas worden daarom de komende weken geen problemen verwacht.

Als gevolg van de neerslag in de afgelopen week zijn de grondwaterstanden en beekafvoeren in een groot deel van ons land verder verbeterd. Voor een aantal beken in het zuidoosten is wel weer een dalende trend in de afvoer zichtbaar. Overigens is dit normaal voor deze tijd van het jaar en zal in de komende twee weken naar verwachting niet tot problemen leiden.

Waterbeeld

De afgelopen week heeft de neerslag in het Rijngebied er voor gezorgd dat de afvoer van de Rijn vrijwel stabiel is gebleven. De komende dagen wordt slechts een lichte hoeveelheid neerslag verwacht in het Rijngebied waardoor de afvoer bij Lobith weer zal dalen, maar boven het LCW-criterium zal blijven. De afvoer te St. Pieter is in de afgelopen weken gedaald tot ca. 55 m³/s. Dit is lager dan de gemiddelde waarde. Echter, ook de afvoer van de Maas blijft waarschijnlijk boven het LCW-criterium van 25 m³/s. Afvoeren van Rijn en Maas zijn hiermee in ieder geval de komende weken voldoende om aan de watervraag te voldoen.

De neerslag van de vorige week heeft ook het al eerder ingezette herstel van de grondwaterstanden versterkt en in delen van Nederland is de grondwaterstand nu zelfs boven normaal.

De chloridegehalten zijn normaal en blijven dit de komende periode naar verwachting ook. Ook de temperaturen van het oppervlaktewater zijn normaal voor de tijd van het jaar. Op een klein aantal locaties is blauwalg aangetroffen of is een waarschuwing voor blauwalg afgegeven. De situatie rondom blauwalg wordt continu in de gaten gehouden en actuele informatie is beschikbaar via www.zwemwater.nl

Conclusie

Door de vele neerslag van afgelopen week is er van droogte praktisch geen sprake meer. De afvoer van zowel de Rijn als de Maas ligt boven het LCW-criterium. Naar verwachting blijft dit de komende weken ook het geval. Ook de grondwaterstand is in de afgelopen periode aanzienlijk verbeterd. Hierdoor kan voor het overgrote deel in de watervraag worden voorzien. Vanwege de altijd aanwezige onzekerheid rondom weersverwachtingen voor langere termijn, blijven Rijkswaterstaat en de waterschappen alert om gesteld te staan voor een eventuele nieuwe periode van warmte en/of droogte.

Het volgende droogtebericht zal worden opgesteld op maandag 16 juni.

Overzicht afvoeren, peilen en zoutgehalten

Bijlage: Nadere informatie voor waterprofessionals

Maandverwachting weer

Neerslagverwachting geldig van 01-06-2014 tot en met 10-06-2014:

In zowel het stroomgebied van de Maas als die van de Rijn, vallen t/m donderdag 5 juni van tijd tot tijd buien. Hierna lijkt er een droge periode aan te breken.

Temperatuurverwachting geldig van 01-06-2014 tot en met 10-06-2014:

In het algemeen liggen de maximumtemperaturen in beide stroomgebieden en in Nederland tussen 20 en 25 graden.

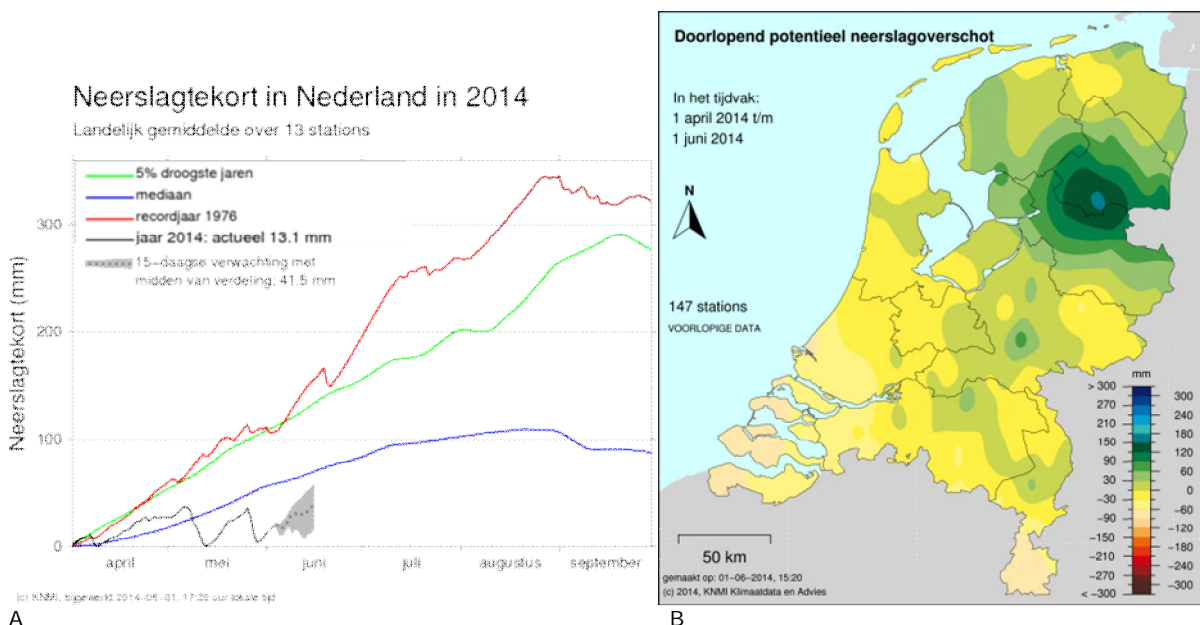
Verdere vooruitzichten geldig van 11-06-2014 tot en met 29-06-2014:

De eerste weken, t/m 15 juni is de kans op temperaturen enkele graden boven de normale waarden tamelijk groot, daarna liggen de temperaturen iets boven het langjarig gemiddelde. In deze periode zijn er geen aanwijzingen op afwijkingen van de gemiddelde waarden.

Neerslagtekort

Van 1 april tot en met 30 september wordt in Nederland het gemiddelde neerslagtekort berekend over dertien meetstations (figuur A). In deze grafiek toont de zwarte lijn het verloop van het neerslagtekort (mm) in de tijd. Vanwege de vele neerslag in de afgelopen periode is het neerslagtekort gedaald tot bijna 0 (zwarte lijn). De verwachting is dat het neerslagtekort in de komende periode iets zal toenemen, maar onder het langjarig gemiddelde (blauw lijn) zal blijven (zie grijze gebied en trendlijn).

Figuur B geeft een schatting van het potentieel neerslagoverschot in Nederland. Het doorlopend potentieel neerslagoverschot wordt verkregen door het verschil te berekenen tussen de hoeveelheid gevallen neerslag en de berekende referentiegewasverdamping. Dit verschil wordt dagelijks gesommeerd in het tijdvak van 1 april tot en met 30 september. Een negatief getal geeft een tekort aan, een positief getal een overschot. In de figuur is duidelijk de grote regionale spreiding binnen Nederland te zien. In de noordelijke provincies heeft de neerslag van afgelopen week gezorgd voor een positief neerslagoverschot. In de overige delen van Nederland, vooral in het zuiden en zuidwesten, is er sprake van een (beperkt) neerslagtekort.

Afvoeren Rijn en Maas

Rijn

Actuele afvoersituatie

In een normaal jaar bedraagt het aandeel vanuit de Alpen aan de totale afvoer van de Rijn in juni ca. 65%, op dit moment is dit aandeel 54%. Dat is lager dan normaal voor deze maand.

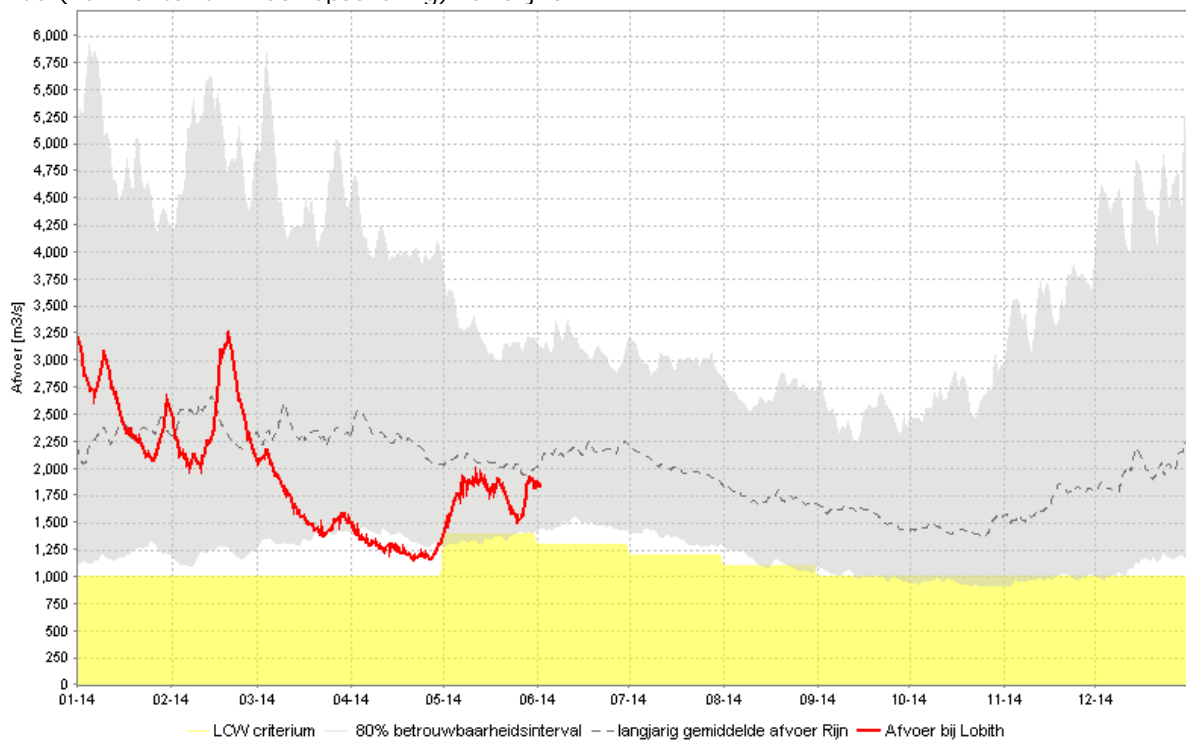
De afvoer van de Rijn bij de uitstroming uit de Bodensee bedraagt 388 m³/s, een lagere dan gemiddelde waarde voor juni. Ondanks de lagere dan gemiddelde waarden heeft dit nog geen consequenties voor de aanvoer naar Nederland.

Afvoerverwachting (03-06-2014 t/m 09-06-2014)

De afgelopen 2 weken heeft de Rijn afvoer gefluctueerd tussen 1500 en 1900 m³/s. Momenteel bedraagt de afvoer 1830 m³/s. De komende dagen wordt er slechts een lichte hoeveelheid neerslag verwacht in het Rijngebied. In combinatie met de naar verwachting oplopende temperatuur zal daarom de afvoer bij Lobith dalen tot circa 1500 m³/s.

Afvoerverwachting (09-06-2014 t/m 16-06-2014)

Gezien de onduidelijkheid in de weervoorspelling voor de langere termijn is de verwachting voor de afvoer bij Lobith voor de komende 2 weken onzeker. De verwachting is wel dat deze boven 1300 m³/s (LCW-criterium voor opschaling) zal blijven.

Afvoerverloop Lobith/Rijn

Conclusie

Op basis van de huidige situatie en de weersvoorspelling wordt verwacht dat de afvoer van de Rijn de komende periode onder het langjarig gemiddelde zal blijven. De basisafvoer uit de Alpen is lager dan normaal. Dat betekent dat de Rijn meer dan gemiddeld afhankelijk is van de hoeveelheid neerslag en daarmee is de kans op droogteproblemen dit seizoen ook groter dan normaal.

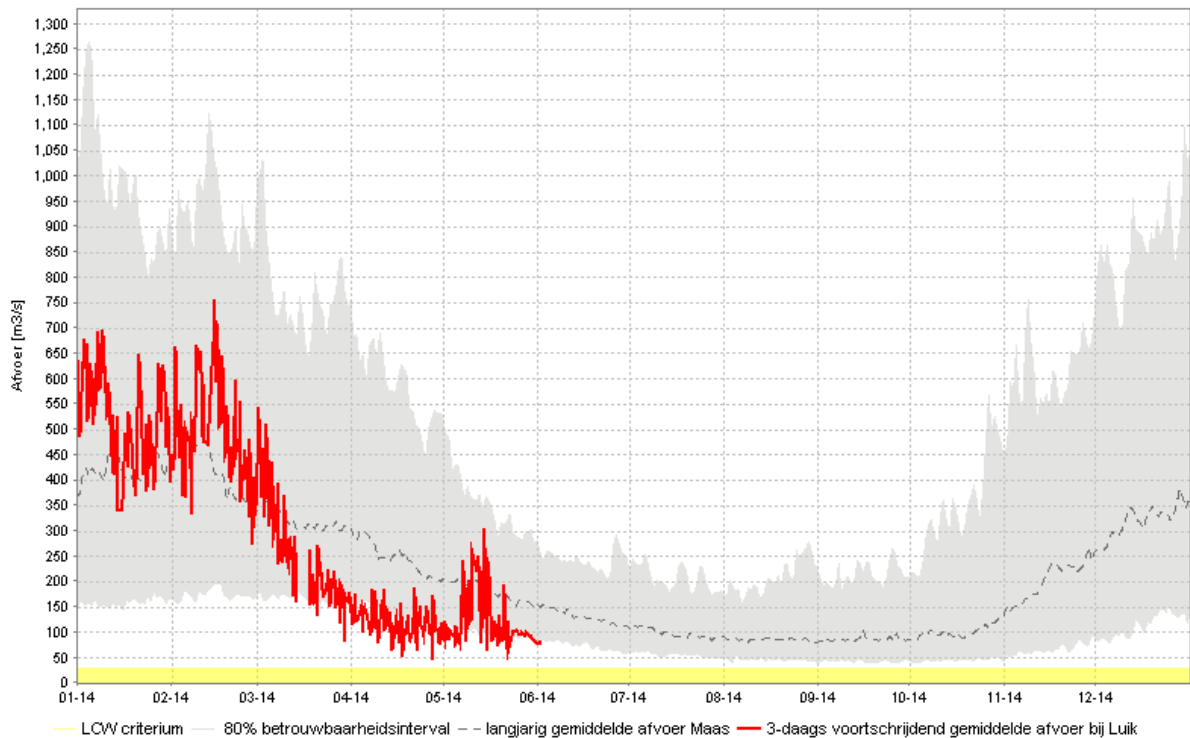
Alles overziend geeft het Rijngebied een iets droger dan gemiddeld beeld. Op dit moment ligt de afvoer boven het LCW criterium voor juni (1300 m³/s). De komende 2 weken is het niet waarschijnlijk dat de afvoer bij Lobith onder het LCW criterium komt.

Maas

Actuele afvoersituatie

De afvoer te St. Pieter is in de afgelopen weken gedaald tot ca. 55 m³/s. Dit is lager dan de gemiddelde waarde. Voor Luik is de afvoer gedaald tot 75 m³/s, lager dan het gemiddelde van 150 m³/s voor deze tijd van het jaar maar voldoende om in de watervraag te voorzien.

Afgezien van komende woensdag blijft het de komende week vrij droog in het stroomgebied. Op basis van de weersverwachting voor de aankomende week wordt verwacht dat de afvoer bij St. Pieter zal blijven schommelen tussen de 40 en 100 m³/s. Door de verwachte neerslag zal de afvoer waarschijnlijk niet onder het LCW criterium zakken (25 m³/s).

Afvoerverloop Luik/Maas

Conclusie

De afvoer van de Maas is lager dan normaal voor deze tijd van het jaar en dit blijft in de komende week ook het geval. Droogteproblemen zijn de komende tijd voor de Maas niet waarschijnlijk.

Grondwater

De neerslag van de vorige week heeft het in de afgelopen weken ingezette herstel van de grondwaterstanden versterkt en in grote delen van Nederland is de grondwaterstand nu zelfs boven normaal. De bodemvochtsituatie is door de neerslag sterk verbeterd.

Watertemperatuur

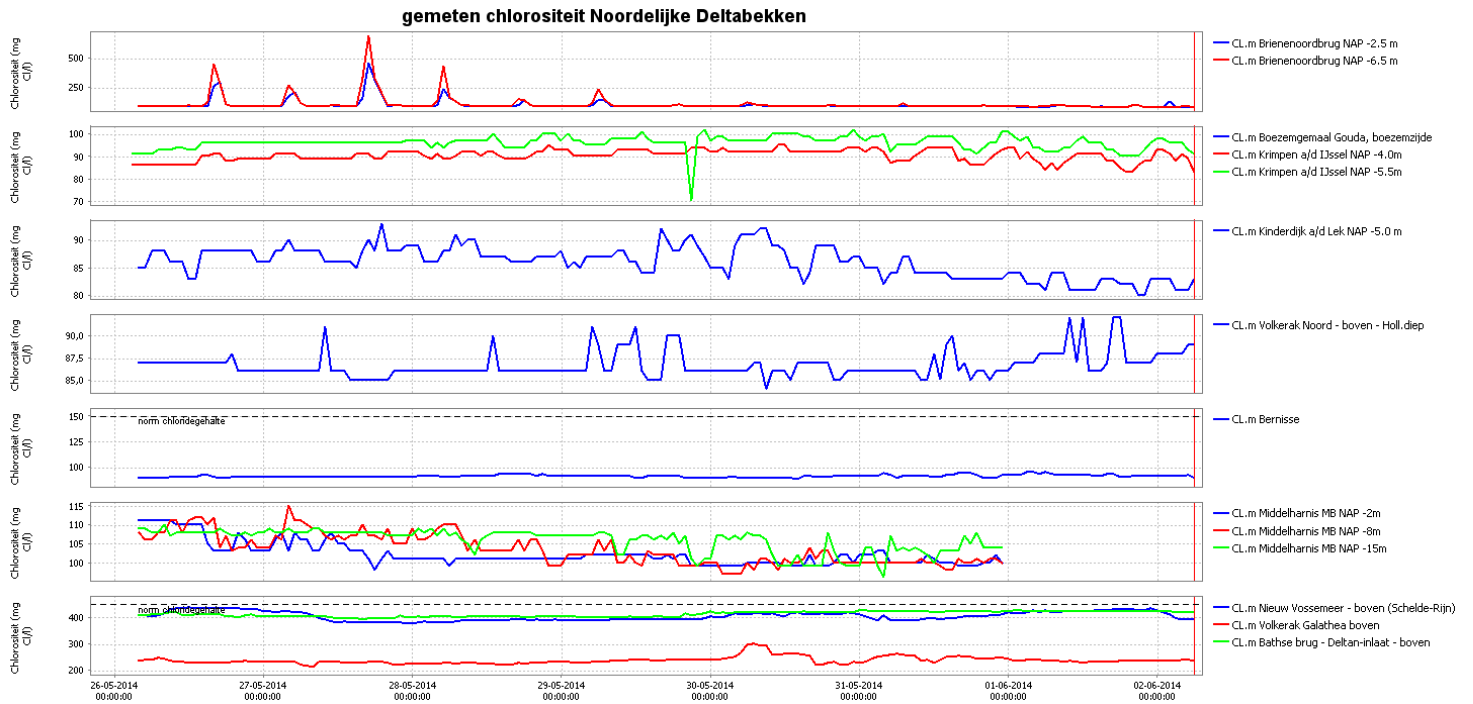
De watertemperatuur van de Rijn bij Lobith bedraagt circa 18 graden Celsius en de watertemperatuur van de Maas bij Eijsden bedraagt circa 19 graden. De verwachting is dat de watertemperatuur in de komende periode zal toenemen richting de 20 graden Celsius, maar dit niet zal leiden tot waterkwaliteitsknelpunten.

Chloride

De chloridegehalten in het noordelijk Deltabekken worden beïnvloed door de beschikbaarheid van zoet oppervlaktewater om de indringing van zout zeewater te beperken. Rijkswaterstaat monitort de chloridegehalten continu. Op dit moment zijn de chloridegehalten normaal tot zelfs iets lager droogtebericht voor waterbeheerders

dan gemiddeld voor deze tijd van het jaar. Gezien de verwachte rivierafvoer is de verwachting dat deze waarden de komende periode ook normaal blijven. Voorlopig zijn er dan ook geen knelpunten als gevolg van te hoge chloridegehalten te verwachten.

Verloop van het chloridegehalte (mg/l) in het Noordelijk Deltabekken.

Regionaal waterbeeld

RDO Noord

De IJssel afvoer bedraagt circa 350 m³/s (hoger dan normaal) en vertoont een dalende tendens. Er zijn in het hoofdwatersysteem van het IJsselmeergebied en omliggende regionale wateren tot op heden geen (dreigende) knelpunten. Voor IJsselmeer, Markermeer en de Veluwerandmeren geldt, dat deze op zomerstreefpeil staan. Hierbij wordt de ondergrens van het zomerstreefpeil aangehouden vanwege de grote hoeveelheden neerslag de afgelopen week en de afvoer vanuit de regio. Vanwege die toegenomen aanvoer naar het IJsselmeer is het daggemiddelde debiet bij de Afsluitdijk wat hoger dan normaal in deze tijd van het jaar (556 m³/s op 1 juni). Het chloridegehalte bij de Afsluitdijk bij Kornwerderzand en Den Oever bedraagt op bij locaties circa 110 mg/l. Ter plaatse van het drinkwaterinnamepunt bij Andijk circa 108 mg/l. Dit is ruim onder de drinkwaternorm van 150 mg/l.

RDO Gelderland en Twentekanalen

Ten aanzien van droogte(problemen) zijn er geen bijzonderheden te melden.

RDO West-Midden

Voor RDO West-Midden zijn er geen bijzonderheden te melden. Er is voldoende water beschikbaar om aan de watervraag voor peilhandhaving en verziltingsbestrijding te voldoen. Chloridegehalten in het Rijnmondgebied zijn normaal tot laag. Als gevolg van signalering van blauwalg is voor een aantal zwemwaterlocaties in Zuid-Holland een waarschuwing of een negatief zwemadvies afgegeven.

RDO Zuid-West

Na een buienperiode zijn de polderpeilen gestabiliseerd, te verwachten is dat op de verdrogende gronden in het a.s. weekend de polder peilen gaan zakken. Om het chloride in het Schelde-Rijn kanaal en Volkerak Zoommeer op de gewenste niveaus te houden of te brengen wordt het gebied doorgespoeld. Door de Volkeraksluizen gaat het om een debiet daggemiddeld 50 m³/s en bij de Bathse spuisluizen wordt daggemiddeld 70 m³/s uitgelaten.

RDO Zuid-Oost

De situatie in RDO Zuidoost is ten opzichte van twee weken weinig veranderd. In de Maas zit voldoende water om de gebieden waar water aangevoerd kan worden van water te voorzien. Hierdoor is de grondwaterstand niet verder gedaald of heeft zich in enkele gebieden zelfs kunnen herstellen naar normale waarden voor de tijd van het jaar. Als gevolg hiervan is er in principe geen sprake meer van droogte. Wel is de waterstand in een aantal beken weer aan het dalen, maar dit is normaal voor de tijd van het jaar. De stuwen staan in zomerstand. In het beheergebied van waterschap De Dommel is blauwalg waargenomen.

Nederland is ingedeeld in zes regionale droogte regio's. RDO staat daarbij voor regionaal droogte-overleg.

Contact

Dit bericht voor waterbeheerders is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN).

Voor meer informatie over dit droogtebericht neemt u contact op met de Waterkamer.

Telefoon 0320 - 298888

Internet www.rijkswaterstaat.nl/waterkamer

Dit is een uitgave van

Rijkswaterstaat
Unie van Waterschappen

met medewerking van
Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
Deltares

onder verantwoordelijkheid van de landelijk watermanager

Kijk voor meer informatie op www.rijkswaterstaat.nl
of bel 0800 - 8002 (ma t/m zo 06.00 - 22.30 uur, gratis)